

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 246/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/65/2021 (predtým Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 2S/144/2021 a 4Sa/65/2021) takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 246/2025-11 z 29. apríla 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/65/2021 (predtým Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 2S/144/2021 a sp. zn. 4Sa/65/2021). Sťažovateľ žiada priznanie finančného zadosťučinenia 8 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ podal 28. marca 2021 na obvodnom oddelení Policajného zboru Bernolákovo oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý bol spáchaný na jeho ujmu. Obvodné oddelenie 10. apríla 2021 predložilo správu o objasňovaní

priestupku č. ORP-P-074/SC-OPP4-2021 Okresnému úradu Senec ako orgánu oprávnenému na prejednanie priestupku. Okresný úrad 20. apríla 2021 záznamom č. OU-SC-OVVS-2021/006409 vec odložil s odôvodnením, že zvukový záznam predložený sťažovateľom bol zhotovený bez súhlasu osôb, ktorých prejavy boli na zázname zachytené, teda ide o nezákonný dôkaz.

3. Žalobou podanou 21. júna 2021 na Krajskom súde v Bratislave sa sťažovateľ domáhal preskúmania záznamu o odložení veci z 20. apríla 2021. Žaloba bola vedená pod sp. zn. 2S/144/2021, po pridelení veci do iného súdneho oddelenia v októbri 2021 jej bola pridelená sp. zn. 4Sa/65/2021. Po zaplatení súdneho poplatku sťažovateľom v novembri 2021 krajský súd v januári 2022 vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a vyžiadal administratívny spis. Vyjadrenie žalovaného doručené súdu v marci 2022 súd zaslal sťažovateľovi na repliku až vo februári 2023. Replika sťažovateľa bola doručená súdu v marci 2023. V dôsledku prechodu výkonu súdnictva v správnych veciach na správne súdy vec s účinnosťou od 1. júna 2023 prešla z krajského súdu na správny súd. Správny súd uznesením č. k. BA-4Sa/65/2021-45 z 20. mája 2024 žalobu sťažovateľa odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Proti uzneseniu o odmietnutí žaloby sťažovateľ podal v júni 2024 kasačnú sťažnosť. Po zaplatení súdneho poplatku a po vyjadrení sa žalovaného ku kasačnej sťažnosti v auguste 2024 správny súd v septembri 2024 predložil vec kasačnému súdu. Kasačný súd uznesením sp. zn. 5Stk/10/2024 z 24. júna 2025 kasačnú sťažnosť zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov kasačného konania.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Správne súdne konanie bolo postihnuté dlhými obdobiami nečinnosti, pričom súdy úplne ignorovali skutočnosť, že sťažovateľ sa žalobou domáha prejednanie priestupku, ktorý nemožno prejednať po uplynutí 2 rokov od jeho spáchania. Správny súd rozhodol viac ako rok po uplynutí lehoty na prejednanie priestupku (lehota uplynula 28. marca 2023, pozn.), pričom žalobu odmietol, teda ju vecne neprejednal. Po márnom uplynutí lehoty na prejednanie priestupku bude mať prípadný pozitívny rozsudok pre sťažovateľa iba akademický význam. V dôsledku priet'ahov v konaní súdov tak došlo k úplnému a nezvratnému zmareniu práva sťažovateľa.

5. Sťažovateľ svojím konaním k priet'ahom nijako neprispel, konanie nemaril, nezdržoval, všetky procesné povinnosti si riadne plnil. Pochybil síce pri úhrade súdneho poplatku, čo však nemalo relevantný vplyv na dĺžku súdneho konania. Predmet konania nie je právne ani skutkovo zložitý, naopak, je triviálny, nevyžadujúci žiadne dokazovanie. Napriek tomu súdy rozhodovali len na prvom stupni 3 roky.

IV.

Vyjadrenie správneho súdu a replika sťažovateľa

IV.1. Vyjadrenie správneho súdu:

6. Správny súd s poukazom na dôvody svojho rozhodnutia o odmietnutí sťažovateľovej žaloby konštatuje, že nie je zrejmé, ako konanie o priestupku, ktoré v sťažovateľovom prípade nebolo ani začaté a aj v prípade jeho začatia by sťažovateľ v ňom nemal postavenie účastníka, mohlo mať priamy vplyv na jeho subjektívne práva. Správne trestanie je v danom prípade výsostným právom,

ako aj povinnosťou štátu, a nie právom oznamovateľa priestupku (sťažovateľa). Nie je preto zrejmé, ako mohlo dôjsť k úplnému a nezvratnému zmareniu práva sťažovateľa tvrdenými priet'ahmi, keďže žiadne právo sťažovateľovi v priestupkovom konaní neprináleží a ani ho nepreukázal.

7. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť niekoľko mesiacov po právoplatnom skončení správneho súdneho konania, správny súd preto nemôže byť porušovateľom práv sťažovateľa. Okrem toho skutočnosť, že sťažovateľ sa domáhal ochrany nevhodnými právnymi prostriedkami, indikuje, že nebol dôvod na prioritné vybavenie jeho veci. Vec nie je možné považovať za jednoduchú (hoci bola žaloba odmietnutá), a to práve z dôvodu, že bolo nevyhnutné vyriešiť zásadnú právnu otázku účasti v priestupkovom konaní, z ktorého bola následne vyvodzovaná aktívna procesná legitímácia v správnom súdnom konaní. Vzhľadom na § 71 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), podľa ktorého lehoty na zánik zodpovednosti, prípadne na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu, počas konania podľa tohto zákona neplynú, tvrdenia sťažovateľa o nemožnosti prejednať priestupok, resp. že došlo k úplnému a nezvratnému zmareniu jeho práva a k odopretiu súdnej ochrany, tak nemajú žiadne opodstatnenie.

8. Ďalšími okolnosťami, ktoré mali zásadný vplyv na rýchlosť konania, sú podľa predsedníčky správneho súdu výrazná personálna poddimenzovanosť súdu.

IV.2. Replika sťažovateľa:

9. Sťažovateľ na výzvu ústavného súdu do dňa prerokovania ústavnej sťažnosti repliku ústavnému súdu nedoručil.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

11. Ústavná sťažnosť musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv (IV. ÚS 104/03). Ak v čase jej podania už nemôže dochádzať k porušovaniu práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 6/03). To akceptuje aj Európsky súd pre ľudské práva (Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05) pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

12. V súvislosti s tým ústavný súd už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva preventívnu funkciu,

a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

13. Správny súd o správnej žalobe sťažovateľa rozhodol 20. mája 2024 a doručením tohto rozhodnutia správneho súdu účastníkom konania bolo konanie správneho súdu právoplatne ukončené (3. júna 2024). Uznesením z 20. mája 2024 správny súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, preto neprichádzalo do úvahy ani rozhodovanie o výške trov konania po jeho právoplatnom skončení v merite. Je teda zjavné, že konanie, v ktorom podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, bolo právoplatne ukončené ešte pred podaním jeho ústavnej sťažnosti. Ústavná sťažnosť podaná 24. novembra 2024 preto nebola spôsobilá naplniť už uvedenú preventívnu funkciu orientovanú na elimináciu negatívnych dôsledkov prípadného nedovoleného zásahu do základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy. Preto ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhovel, ako je to uvedené vo výroku tohto nálezu.

14. Vzhľadom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu osobitne sa zaoberať ďalšími námietkami a argumentáciou správneho súdu (body 7 a 8).

15. Keďže priznanie finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia základných práv a slobôd [§ 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde], ústavnej sťažnosti nebolo možné vyhovieť ani v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal priznania finančného zadosťučinenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu